

Силабус навчальної дисципліни «Анатомія, фізіологія і гігієна дітей дошкільного віку»

Фаховий коледж

Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II

Освітньо професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр	Форма навчання	денна	Навчальний рік/ семестр	2023-2024 н.р. Третій курс V. семестр
-------------------------------------	----------------------------------	-----------------------	--------------	--------------------------------	--

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Анатомія, фізіологія і гігієна дітей дошкільного віку
Циклова комісія	Дошкільна освіта
Освітня програма	Освітньо-професійна програма «Дошкільна освіта»
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни: Нормативна Кількість кредитів: 4 Кількість годин: 120 Лекційні заняття: 30 Семінарські заняття: 30 Самостійна робота: 60 Форма підсумкового контролю - іспит
Викладач(і), відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, адреса електронної пошти викладача/ів)	Якоб Елеонора Адальбертівна, викладач біології, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист jakab.eleonora@kmf.org.ua консультації за домовленістю Classroom дисципліни
Пререквізити навчальної дисципліни	Навчальна дисципліна «Анатомія, фізіологія і гігієна дітей дошкільного віку» обов'язковий освітній компонент ОПП підготовки фахових молодших бакалаврів фахової передвищої освіти зі спеціальності 012 Дошкільна освіта. Вивчення даної дисципліни безпосередньо спирається на такі обов'язкові навчальні компоненти: «Біологія», «Біологія і екологія»
Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, основна тематика дисципліни	Мета навчальної дисципліни: вивчити структурно-функціональні особливості організму дитини, його органів та систем; розглянути організм дитини, як єдине ціле, нерозривно пов'язане із зовнішнім середовищем, вивчити взаємодії форми і функції в філогенетичному та онтогенетичному аспектах. Завдання навчальної дисципліни: Теоретичні – вивчити будову тіла дитини, його складових – систем, органів та тканин, на основі сучасних досягнень макро- та мікро анатомії, фізіології, біології;

– в процесі вивчення анатомії дитини розглянути індивідуальні, статеві та вікові особливості організму, включаючи пренатальний розвиток органів (органогенез);
–виробити у здобувачів освіти наукове уявлення про взаємозалежність та єдність структури і функції органів дитини, їх мінливості в процесі філогенезу та онтогенезу;
–показати взаємозв'язок організму в цілому з мінливими умовами середовища, вплив праці та соціальних умов на розвиток і будову організму дитини, значення праці як одного з вирішальних факторів антропогенезу.

Практичні

– сприяти організації самостійної роботи;
– розвинути уміння здобувачів освіти працювати на заняттях.

Здобувач освіти повинен знати:

- основні етапи історії анатомії;
- методи анатомічних досліджень та анатомічні терміни;
- анатомію та топографію органів дитини, систем та апаратів органів, деталі їх будови та основні функції;
- взаємовідносини органів один з одним ;
- основні етапи філо- та ембріогенезу органів;
- закономірності будови тіла дитини в цілому, анатомічні та функціональні взаємозв'язки окремих частин організму один з одним.

Здобувач освіти повинен вміти:

- використовувати анатомічну термінологію;
- працювати з наочністю з анатомії для закріплення теоретичних знань;
- знаходити та показувати на муляжах та таблицях частини органів, окремі утворення.

Компетентності:

Інтегральна компетентність:

Здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього та дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій та фахових методик дошкільної освіти та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності:

ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення мети.

ЗК6 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК10 Здатність усвідомлювати свої професійні можливості та діяти лише в межах рівня професійної підготовленості, діяти на основі етичних міркувань (мотивів), доброчесності, соціальної відповідальності, поваги до різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК2 Здатність до фізичного розвитку дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, формування життєво необхідних умінь та навичок, рухового досвіду та розвитку фізичних якостей.

СК3 Здатність до формування в дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку навичок безпечної поведінки в довкіллі, навичок орієнтування на сталий розвиток.

СК4 Здатність до формування в дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку основ здорового способу життя, здоров'язбережувальних навичок.

СК13 Здатність до організації освітнього процесу з урахуванням індивідуальних фізичних і психічних можливостей дітей в найбільш оптимальних для них формах.

СК14 Здатність до саморозвитку та самореалізації з використанням перспективного педагогічного досвіду, освітніх інновацій у професійній діяльності.

Програмні результати навчання:

ПР2 Планувати та організувати освітній процес у закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів здоров'язбереження, особистісно зорієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії

ПР3 Встановлювати зв'язок між процесом розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку відповідно до їхніх вікових особливостей

РН7 Передбачати та оцінювати результати власної діяльності з урахуванням закономірностей освітнього процесу закладу дошкільної освіти

РН10 Організувати умови безпечного середовища у природному, предметному та соціальному оточенні в процесі організації різних видів діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку

РН11 Мати навички збереження та зміцнення психічного, фізичного та соціального здоров'я, попередження та протидії булінгу, формування навичок здорового способу життя у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

РН18 Організувати та розділяти предметно-просторове розвивальне середовище на осередки діяльності в групах дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку

Програма навчальної дисципліни містить 3 змістовні модулі:

Змістовний модуль 1.

Тема 1 Вступ. Предмет, мета та завдання анатомії, фізіології та гігієни дитини. Тканини, органи та системи

органів дитини. Антропометричні виміри дошкільнят та їх аналіз.

Тема 2. Опорно-рухова система. Склад, будова та типи кісток. Вивчення властивостей кісток. Розвиток скелета та м'язів дитини. Запобігання захворювань опорно-рухової системи. Запобігання гіподинамії у дошкільному віці.

Тема 3. Будова травної системи дитини. Регуляція функцій травної системи. Запобігання захворювань травної системи. Будова зубів дитини. Вивчення дії слини на продукти харчування. Характеристика захворювань травної системи та їх запобігання. Гігієна харчування у ЗДО. Складання харчового раціону для різних вікових груп ЗДО. Глистові захворювання у ЗДО. Правила чистки зубів та гігієна ротової порожнини у дітей.

Тема 4 Будова легеневої системи дитини. Звукоутворення. Газообмін у легенях та у тканинах. Особливості будови гортані дитини. Вимірювання життєвої ємкості алергенів. Захворювання легеневої системи у дітей дошкільного віку та їх запобігання. Алергійні захворювання у дошкільнят.

Змістовний модуль 2.

Тема 5 Внутрішнє середовище організму: кров, лімфа. Склад крові. Функції крові. Система кровообігу. Серцево-судинні захворювання у дитячому віці.

Тема 6 Органи виділення дітей. Будова сечовидільної системи. Регуляція сечовиділення. Вивчення складу сечі. Особливості сечовиділення у дошкільному віці Гігієна сечовидільної системи у ЗДО.

Тема 7 Будова та функції нервової системи дитини. Особливості розвитку.

Особливості розвитку нервової системи у дошкільному віці Вивчення рефлексів дитини. Стрес у дошкільному віці та його запобігання. Аналіз поведінки дошкільнят та запобігання різних аномалій.

Тема 8 Органи чуття дитини. Органи зору, слуху, нюху та дотику. Вивчення гостроту слуху та зору. Розвиток органів чуття у дітей дошкільного віку. Запобігання пошкодження зору у дитячому віці.

Тема 9 Будова та функції гуморальної системи дитини. Запобігання виникнення кретинізму у дитячому віці. Особливості розвитку гуморальної систему у дитячому віці.

Змістовний модуль 3.

Тема 10. Покрови тіла дитини. Будова шкіри, волосся та нігтів дитини. Гігієна шкіри у ЗДО. Загоряння, прогулянки та купання у ЗДО.

Тема 11. Будова та функції статевої системи дитини. Генетичні захворювання та причини їх виникнення. Вплив пошкоджень при ембріональному розвитку на розвиток дитини.

Тема 12. Гігієнічні вимоги щодо обладнання та іграшок у ЗДО. Гігієнічна оцінка режиму дня ДНЗ Гігієнічна оцінка приміщень ЗДО. Аналіз поведінки дошкільнят та запобігання різних аномалій. Аналіз стану здоров'я дітей дошкільного віку. Здоровий спосіб життя у ЗДО

Критерії контролю та оцінювання результатів навчання

Контроль навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти проводиться відповідно до критеріїв оцінювання теоретичної і практичної підготовки та охоплює:

- поточний контроль: усне та письмове опитування, виступи, експрес-контроль;
- тематичний (модульний) контроль у формі контрольної роботи, виконання тестових завдань та підсумковий контроль у формі іспиту.

Іспит проводиться в письмово-усній формі.

Навчальні досягнення молодших бакалаврів із дисципліни «Анатомія, фізіологія і гігієна дітей дошкільного віку» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Оцінка за змістовні модулі визначається як сума балів за :

- усні відповіді на практичних заняттях;
- виконання практичних завдань;
- контрольні роботи;
- виконання самостійної роботи.

№	Склад та види умов виконання програми	к-ть	макс. бал/шт.	всього
1	усні відповіді на практичних заняттях	2	5	10
2.	виконання практичних завдань	2	5	10
3.	контрольні роботи	3	5	15
4.	виконання самостійної роботи.	5	5	25
	всього			60
	іспит	40	1	40
				100

При якісному виконанні всіх умов із завдань у період навчання, студенти можуть набрати максимум 100 балів.

При успішному складанні завдання іспиту, студент може отримати максимум 40 балів.

До підсумкового контролю допускаються студенти, які в сумі за змістовні модулі отримали не менше 60 балів і відпрацювали всі пропущені заняття.

Підсумки складання екзамену

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку	
90-100	A	відмінно	5	зараховано
82-89	B	добре	4	
75-81	C			
64-74	D			
60-63	E	задовільно	3	не зараховано з
35-59	FX	незадовільно	2	

			з можливіст ю повторного складання	можливістю повторного складання
	0-34	F	незадовіль но з обов'язков им повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)	<p>Відвідування навчальних занять є обов'язковим, основні вимоги до здобувачів освіти: активність на семінарських заняттях, відпрацювання пропущених занять, допуск до підсумкового контролю; дотримання правил академічної доброчесності: самостійне виконання навчальних і контрольних завдань; правильне цитування з посиланням на автора, посилання на джерела інформації.</p> <p>Навчальні заняття проводяться в спеціалізованих кабінетах обладнаних мультимедійними проекторами; в закладі забезпечено необмежений вільний доступ до інформаційних ресурсів.</p> <p>При дистанційній або змішаній формах навчання використовується інструментарій платформи Google Classroom .</p> <p>Навчальні ресурси: виклад матеріалу викладачем та його конспектування студентами, плани семінарських занять, методичні вказівки та практичні рекомендації до виконання завдань, виконання індивідуальних завдань (реферат, презентація) і самостійної роботи.</p>			
Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси	<p style="text-align: center;">Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Комісарова Т.Є. Вікова анатомія та фізіологія людини: навчальний посібник. Харків: ФОП Петров В.В., 2021. 112с. 2. Маруненко І.М., Неведомська Є.О., Волковська Г.І. Анатомія, фізіологія , еволюція нервової системи. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 184с. 3. Матсар І.Е., Абдулаєв В.І., Берчіль В.І, Луценко О.Д. Гігієна дітей і підлітків: навчальний підручник для студентів вищих навчальних закладів /. Київ: Гордон, 2019. 364с. <p>Додаткова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Антонік В.І., Антонік І.П, Андрванов В.Є. Анатомія, фізіологія дітей з основами гігієни та фізичної культури. Київ: Професіонал, 2019. 336с. 2. Атлас анатомії людини з латинською термінологією: 7-е видання / Френк Г. Неттер. . Київ: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2021. 680с. 3. Бобрицька В.І. Анатомія, вікова фізіологія і шкільна гігієна Навчально-методичний посібник для студентів небіологічних факультетів, Київ, Професіонал, 2004(Бібліотека ЗУІ) 			

4. Головацький А.С., Черкасов В.Г., Сопін М.Р. Анатомія людини: навчальний підручник. Київ: Нова книга, 2019, 456
5. Коляденко Г.І. Анатомія людини. Київ Либідь, 2014. 384с. (Бібліотека ЗУІ)
6. Лукашенко Т.Ф., Малишев В.В. Анатомія людини: конспект лекцій. Київ: Либідь, 2018. 112с.
7. Мотузок О.П., Хмелькова А.І., Міщенко І.В. Практикум з фізіології людини: навчальний посібник. Київ: Медицина, 2017. 160 с.
8. Помогайбо В.М. Анатомія та еволюція нервової системи- навчальний посібник, Київ, Академвидавництво, 2013, 160 с. (Бібліотека ЗУІ)
9. Сидоренко П. І. Анатомія та фізіологія людини Київ : Медицина, 2016. 200 с.
10. Сміт І. Людина. Навчальний атлас з анатомії і фізіології. Київ: Дорлінг Кіндерслі, 2017. 240с.
11. Федонюк А.І. Анатомія та фізіологія з патологією. Тернопіль: Укрмедкнига, 2017. 680с.
12. Філімонов В.І. Фізіологія людини: підручник /. 4-е видання. Київ: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2021. 448с.
13. Шапаренко П.П. Анатомія людини, Київ, Здоров'я, 2003 (Бібліотека ЗУІ)
14. Dónáth Tibor Anatómia, élettan Budapest, Medicina, 2008 337 о. (Бібліотека ЗУІ)
15. A koragyermekkorai fejlődés természete – fejlődési lépések és kihívások, Szerkesztő: Balázs István, Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, 2011
<https://mek.oszk.hu/14800/14806/14806.pdf>

11. Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України: www.mon.gov.ua.
2. Сайт «Освітня мережа України» – www.edu.kiev.ua.
3. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського – www.nbuv.gov.ua.
4. Освітній сайт для сучасних педагогів: <http://konserg.ucoz.ua>.
5. Освітній портал «Острів знань»: <http://ostriv.in.ua>
6. <http://sdt.sulinet.hu>
7. <http://realika.educatio.hu/>
8. <http://lemill.net>
9. <http://www.ementor.hu/>
10. <http://www.edhelper.com/>
11. <http://www.regentsprep.org/>
12. <http://www.graves.k12.ky.us/powerpoints/>
13. <http://www.biology.org.ua/>
14. <http://biologia123.ucoz.ru/load/>